

Nattsanger

“Nightsongs”

by Abbie Betinis

*Seven poems by Rolf Jacobsen (1907-1994)
for soprano, clarinet, and piano*

- I. Aftenroden
- II. Når de sover
- III. Mose, rust, og møll
- IV. Lavmaelt
- V. Lyktestolpen
- VI. Nattmusikk
- VII. Sjøfugl

Nattsanger (*Nightsongs*)

Poems by Rolf Jacobsen (b. 1907, Oslo; d. 1994, Hamar, Norway)

I. Aftenrøden (*Red sunset*)

Som om alt var godt
holder bergene frem sine skåler
for søster Dag når hun vasker dine sår.
Tankefullt tømmer hun ut sitt lys i dem
—blod, alltid denne blodstreng,
dette grums av død på bunnen
sier hun til søster Natt mens hun brer deg ned
og klirrer med stjerner ved din seng.

*As if all were good
the foothills offer their bowls
to Sister Day when she bathes your wounds.
Thoughtfully she empties her light into them
—blood, always this same string of blood,
these grounds of death on the bottom,
she says to Sister Night as she tucks you in
and rattles the stars by your bed.*

II. Når de Sover (*When they sleep*)

Alle er barn når de sover.
Da er det ikke krig i dem.
De åpner hendene og puster
i den stille rytme son himlen har gitt menneskene.

*All people are children when they sleep.
There's no war in them then.
They open their hands and breathe
in that quiet rhythm heaven has given them.*

De spisser munnen som små barn
og åpner hendene halvt alle,
soldat og statsmann, tjenere og herrer.
Stjernene står vakt da og det
er en dis over hvelvene,
noen timer da ingen skal gjøre hverandre ondt.

*They pucker their lips like small children,
and open their hands halfway,
soldiers and statesmen, servants and masters.
The stars stand guard
and a haze veils the sky,
a few hours when no one will do anybody harm.*

Kunne vi bare tale til hverandre da
når hjertene er some halvt åpne blomster.
Ord som gygne bier
skulde trenge inn der.
—Gud, lær meg søvnens sprog.

*If only we could speak to one another then
when our hearts are half-open flowers.
Words like golden bees
would drift in.
—God, teach me the language of sleep.*

III. Mose, rust, og møll (*Moss, rust, and moths*)

Mosen kommer ut av jorden.
Lydløst som nattens flaggermus
setter den sig på stenene og venter,
eller nede i gresset
med sine askegrå vinger.

*Moss rises from the ground.
Quiet as bats at night
it settles on the stones and waits,
or down in the grass
with ashen wings.*

Rusten går fra nagle til nagle
og fra jernplate til jernplate i mørket
og undersøker nøiaktig
om tiden er inne.
Når stemplene er gått til ro;
når bæresøilene er langt inne i natten,
skal den gjøre sitt blodige, stille arbeide.

*Rust passes from bolt to bolt
and from iron slab to iron slab in the dark,
and closely examines
if the time is right.
When the pistons have come to rest,
when the girders have gone deep into the night,
it will do its quiet, bloody work.*

Stjernenes hvite møll
sitter i klaser på himmelens mørke glassruter
og stirrer
og stirrer på byenes lys.

*The stars like white moths
cluster at the dark windowpanes of heaven
and stare
and stare at the city lights.*

IV. Lavmælt (*Whispered*)

Ord
bare små
små ord
og lavmælt
nesten uten pust
for oss

som brukne strå
ord uten lys
og nesten uten form,
ord som hos trær,
små halv-ord
som i søvn
for oss.

Mellem alt det store
små, små ord
å gjemme bort
på baksiden av en hånd
og ved din øreflipp
små ord
helt uten lys
som dyr
og gress.

*Words
just small
small words
whispered
almost without breath
for us*

*like broken straw
words without light
and almost without form
words among trees
small half-words
that lie asleep
for us.*

*Amidst all that is great
small, small words
to keep hidden
on the back of a hand
or your earlobe
small words
utterly without light
like animals
or grass.*

V. Lyktestolpen (*Lamppost*)

Så isnende alene i natten min lyktestolpe.
De små brosten hviler hodene tett omkring den
der den holder sin lysparaply opp over dem
så ikke det vonde mørket skal komme nær.

Vi er alle langt hjemmefra, sier den.
Det er ikke håp mere.

*So glacially alone at night is my streetlamp.
The small paving stones lay their heads down all around
where it holds its light-umbrella up over them
so that the wicked dark will not come near.*

*We are all far from home, it says.
There is no hope anymore.*

VI. Nattmusikk (*Nightmusic*)

Stjernebildene skal forandre sig,
Karlsvognens stang
skal strekkes ut mot syd
og Orion miste sitt sverd
før den siste smerte er forbi
sier stenen.

Det er målt til
også for mig.
Som fontenens glitrende støv
springer opp og faller ned i sig selv,
kommer alle mine dager inne fra mig selv,
målt til i en skål av sten.

Det er rolig lys over gamle trær.
De lar vinden løpe gjennom løvet
og stjernene gå høyt over sine kroner
i majestetiske tog.

*The constellations will change,
the Big Dipper's handle
will be pulled to the south
and Orion lose his sword
before the last pain is gone,
says the stone.*

*I too
am allotted my share.
As the fountain's glittering dust
springs up and falls back into itself,
all my days come from somewhere inside me,
doled out in a bowl of stone.*

*There's a calm light around old trees.
They let the wind flow through their leaves
and the stars pass high over their crowns
in majestic procession.*

VII. Sjøfugl (*Seabirds*)

Morgenen kom med sjøfugl
som snefokk under en styrtet himmel
og hese rop: Hvor er vi?
Nåde. Nåde.

Som etter en plutselig forvandling:
—Dunbryst, kolde, kulerunde øyne,
røde klovne-neser, hvitpudret hals
sammensnørt i skrik:
Hvor er vi? Nåde.

*Morning came with the seabirds
like snow swirling under a collapsed sky,
and with a raspy call: Where are we?
Merry. Merry.*

*As after a sudden transformation:
—Downy breast, cold hollowed eyes,
red clown-nose, a white-powdered throat
tightened in a cry:
Where are we? Merry.*

From the composer:

Nattsanger (*Nightsongs*) is a cycle of seven songs exploring the mysterious nature of the period of time from sunset to dawn. Each movement focuses on a small feature specific to the night, from examining the close of day (I), through REM sleep and motion in stillness (III), the non sequitur aspect of the dream state (IV), the relationship of a fixed point to the ever-skewing night sky (VI), and finally to the fluctuation between dream state and reality (VII). Initially conceived as a partner piece to Dominick Argento's song cycle To Be Sung Upon the Water, it borrows not only its instrumentation (*sans* bass clarinet), but also aspects of that piece's arched symmetrical form.

This piece has been my largest project to date, and it was brought into being with help from soprano Jennifer Swanson, acting executive director Sharon Carlson at The Schubert Club, and native Norwegian speaker Melissa (Holm-Johansen) Culloton, who took great time in coaching me on pronunciation, translation, and the rich connotations of these exquisite Norwegian words. To these lovely people, and to the estate of poet Rolf Jacobsen, my deepest gratitude.

NATTSANGER

I. —Aftenroden

ROLF JACOBSEN

ABBIE BETINIS

Slowly, freely, as a conversation

p

Soprano
Oh, Som om alt var godt

B \flat Clarinet
n *mp* *mf*

Sop.
3 *warmly*
hold - er ber - ge ne frem sin - e skål - er for søs - ter Dag når hun vask -

B \flat Cl.
mf

Pno.
pp

pp

5

Sop. *er din-e sår.*

B♭ Cl.

Pno. *mp*

(*And.*)

7

Sop. *Tan - kefullt tøm-mer hun ut sitt lys i dem*

B♭ Cl. *mf*

Pno. *mf*

poco rit.

11

Sop. *-blod, all - tid den - ne blod - - - streng,*

B♭ Cl.

Pno. *mp espressivo*

And. ad lib

13 *mf*

Sop. det te grums av død på bun - - - nen

B♭ Cl. *mp* *p*

Pno. *mf* *p*

16 *mp*

Sop. sier hun til søs - ter Natt mens hun brer _ deg ned _

B♭ Cl. *f* *mp*

Pno. *Leg.*

18 *p* *half-whispered*

Sop. og klir - rer med stjern - er ved din seng.

B♭ Cl.

Pno. *rattley* *p*